

Utkast: Samhandling FFO Innlandet og medlemsorganisasjoner knyttet til rekruttering og oppfølging av brukerrepresentanter.

- *Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO) Innlandet*
- *Dette utkastet skal behandles på FFO Innlandets årsmøte 11. april 2026.*
- *Medlemsorganisasjonene i FFO kan komme med innspill/endringsforslag.*

0. Målsetting:

Prosedyren skal bidra til å klargjøre oppgave- og ansvarsfordelingen mellom FFO Innlandet og medlemsorganisasjonene, slik at vi rekrutterer og skolerer brukarmedvirkere som er godt orienterte og motiverte. Vi ønsker også å bidra til at brukarmedvirkere blir godt nok fulgt opp, både med muligheter for erfaringsutveksling og oppdatering.

1. Bakgrunn

Det har forekommet misforståelser mellom partene når det gjelder utnevning av kandidater som brukerrepresentanter. Likeledes kan det oppstå uklarheter knyttet til ansvar for opplæring og oppfølging av brukerrepresentanter. I det videre brukes begrepet «bruker» både om pasient og/eller pårørende.

2. Litt allment

Noen hovedprinsipper for brukarmedvirkning generelt:

- Som brukerrepresentant representerer du som hovedregel flere diagnoseområder, - du er IKKE en erfaringskonsulent
- Du må ha bearbeidet egne opplevelser knyttet til helse, dvs. at du har et avklart forhold til egne helseutfordringer.
- Du må være villig til å sette av tid til oppgaven, - både i form av å sette deg inn i institusjonen/helsetjenesten som har invitert deg, tid til å høre hvilke utfordringer andre diagnosegrupper kan ha, og tid til selve oppgaven.
- God møteskikk tilsier at du forbereder deg til møter og melder fra om evt. forfall så snart som mulig. Der vararepresentanter finnes skal disse kontaktes.

Brukere av helsevesenets tjenester har annen kunnskap, andre perspektiver og interesser enn det helsefaglig personell, ledere og administrativt ansatte har.

Du kan være brukerrepresentant på tre ulike nivåer: individnivå, tjenestenivå og systemnivå.

Individnivå	God brukermedvirkning på individnivå innebærer at pasientene og deres pårørende gjennom hele behandlingsforløpet skal gis mulighet til å ta valg ut fra sine behov, ønsker og verdier (samvalg). "Likepersoner" kan ofte bistå her.
Tjenestenivå	Brukermedvirkning på tjenestenivå innebærer at brukerrepresentanter inngår i et likeverdig samarbeid med tjenesteapparatet, for eksempel klinikk/avdeling på sykehuset, og er aktivt deltakende ved endring, evaluering og forbedring av behandlingstilbud og tjenester.
Systemnivå	Som brukerrepresentant på systemnivå representerer du pasientene og de pårørende. Det innebærer at du skal formidle og bruke kunnskap om pasienters og pårørendes behov, forventninger og opplevelser på en systematisert og generalisert måte.

Kilde: Helse Sør-Øst:

3. Brukerrepresentanter på ulike nivå

Brukerrepresentasjon i helseforetak og i kommunale- og fylkeskommunale råd er lovpålagt. Nedenfor er en oversikt over hvem det er som i hovedsak etterspør kandidater som brukerrepresentanter, - hvordan og hvorfor?

HVEM	HVORDAN	HVORFOR
Departement og direktorat	Tar gjerne kontakt direkte, eller via en spesifikk medlemsorganisasjon	Omhandles ikke her
Statsforvalteren (prosjekt)		
Forskning/forskningsprosjekter		
NAV regionalt	Via FFO, SAFO, m. fl.	NAV loven §6
NAV nasjonalt	Via FFO, SAFO, m. fl., prosjekter, ulik tilnærming	Prosjekter omhandles ikke her
Helseforetak regionalt/lokalt	Via FFO, SAFO, m. fl.	Helseforetaksloven §35
Institusjoner som har avtaler med Helseforetakene	Hovedregel; via FFO/SAFO, + noe direkte	Avtalefestet Helseforetaksloven §35
Fylkeskommuner	Via FFO, SAFO, m. fl.	Kommuneloven §5-12
Kommuner	Via FFO, SAFO, m. fl.	Kommuneloven §5-12 og Helse- og omsorgstjenesteloven §3-10

4. Opplæring og oppfølging

Det er den enkelte helseinstitusjon som utnevner brukermedvirkere sitt ansvar å sørge for grunnopplæring av nye medvirkere. Den enkelte brukermedvirker forplikter seg til å følge opp institusjonens opplærings- og oppfølgingsplan.

FFO fungerer som et verdifullt supplement til dette, og bidrar med erfaringssamlinger og fagsamlinger på tvers av FFO-organisasjonene.

Organisasjon	Opplæring	Oppfølging
FFO – ved oppnevning av nye brukermedvirkere	FFO Innlandets hjemmeside: ffo.no/fylkeslag/innlandet Håndboka « Når du representerer FFO »	Se FFO Innlandet sin handlingsplan
NAV regionalt	Eget opplæringsprogram Brukermedvirkning - nav.no	Egne erfaringssamlinger
Helseforetak	Egne opplæringsprogram og nettkurs Brukermedvirkning - Helse Sør-Øst RHF (lenke grunnopplæring)	Erfaringssamlinger
Fylkeskommuner	«Gode Råd» fra FFO/SAFO	Erfaringssamlinger
Kommuner	Gode råd	Samlinger for brukerutvalg i regionene.
Medlemsorganisasjoner (noen)	Eget opplæringsprogram	Egne samlinger, egne program

5. Flytdiagram for valg av brukerrepresentant

